

Forutsigbart framkommelige fjelloverganger: Utfordringer og muligheter

Tema

Forutsigbart framkommelige fjelloverganger: Utfordringer og muligheter

Formål med arbeidsverkstedet

Formålet med dialogen er: at leverandørene skal få en god forståelse for utfordringer og smertepunkt som driftsentreprenører og byggeledere erfarer, og at man på dialogkonferansen, på tvers av leverandører, i felleskap kan diskutere utfordringsbildet og mulige løsninger i forhold til 3 områder: bruk av vegvesenets eksisterende appløsninger, instrumentering av fjellovergangene og ITS-løsninger.

Deltakere

Driftsentreprenører, prosjektledere, tungtransportsjåførere og leverandører fordelt i tre overordnede kategorier.

- Utvidet funksjonalitet i appen "Vegvesen Trafikk" (Vegvesen app) spisset mot fjelloverganger
- Instrumentering/innsamling av data fra fjellovergangene – ny tilgjengelig teknologi
- ITS – Intelligente transportsystem

Fasilitering og oppsummering

Erlend Grimeland og Elias Olderbakk,
Travers → www.travers.as

Dato

4. mai 2023

Hverdag og barrierer

Oppgave 1

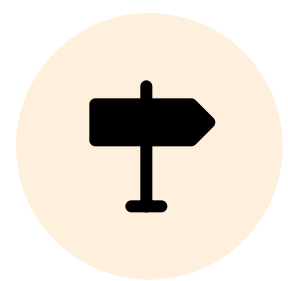
Side 5-12

I en optimal verden

Oppgave 2

Side 13-20

Veien til en optimal verden

Oppgave 3

Side 21-28

Hva nå?

Oppgave 4

Side 29-31

Oppgave 1

Hverdag og barrierer

Spørsmål vi jobbet med:

Hva er utfordrende for deg i din arbeidshverdag?

Hverdag og barrierer

Denne oppgaven kan oppsummeres i disse tre hovedpunktene for **Vegvesen trafikk-app** →

● Dårlig datakvalitet og mangel på standardisering

Det mangler felles standarder for datakvalitet. Det gjør utvikling av nye løsninger vanskeligere og bidrar til proprietære løsninger. Det gjør også samarbeid mer krevende.

● Manglende modenhet og rom for utprøving

Mange opplever en manglende modenhet for utprøving og testing i anbudsprosesser. Det kan føre til løsninger som ikke er tilpasset brukerens reelle behov.

● Mye dobbelregistrering og rapportering

Flere nevner at mye tid går med på rapportering og registrering i prosjekter. De opplever også at dette må gjøres dobbelt i flere tilfeller. Dette bidrar til å øke terskelen for prøving og feiling.

Hverdag og barrierer

Denne oppgaven kan oppsummeres i disse tre hovedpunktene for **ITS** →

Uklare roller og ansvarsområder i prosjektprosesser

Det er utfordrende å holde oversikt over hvem som har ansvar for hva i prosesene til SVV. Mange prosjekter kjøres parallelt uten samarbeid og samordning.

Mangel på tydelige strategier for ITS

Mangel på en tydelig strategi for ITS hos Statens vegvesen gjør det vanskelig å prioritere i arbeidet. Dette fører også til unødvendig arbeid hos leverandører og samarbeidspartnere.

Mangel på informasjon fra SVV til leverandør

Det er vanskelig for leverandører å få tak i informasjon om tidligere prosjekter og piloter. Det gjør at man går glipp av verdifull læring som kan brukes i nye prosjekter.

Anbudsprosessen i SVV er utdaterte og gir ikke de beste løsningene

Dagens anbudsprosesser og kontraktformater oppleves unødvendige rigide. Flere føler at det er for lite fokus på kvalitet og ønsket resultat, men heller krav til teknologi og unødvendige detaljer.

Hverdag og barrierer

Denne oppgaven kan oppsummeres i disse tre hovedpunktene for **Instrumentering** →

● Datasystemer snakker ikke sammen

Det er tidkrevende å innhente informasjon fra mange ulike kanaler. Deling av data og informasjon oppleves som fragmentert, og det gjør at ting tar unødvendig lang tid.

● Lite fokus på sluttbruker

Det oppleves som systemer og verktøy er mer tilpasset interne behov enn sluttbrukernes behov. Det gjør at man går glipp av mye potensiell verdi for de som er på veien.

● Fokus på å fikse underveis fremfor helhetlig utvikling over tid

Mange opplever at det mangler en helhetlig tilnærming til instrumentering. Det gjør at verdifull læring på tvers av prosjekter går tapt og at feil blir gjort gang på gang.

1

Krevende og fragmentert informasjonsflyt

Mangel på informasjon skaper uforutsigbarhet og er både planlegging og utførelse mer utfordrende. På tvers av gruppene blir det snakket om at sen, dårlig eller feil informasjon skaper nødvendig stress i hverdagen. I dag mangler det felles kanaler på tvers av aktører og roller, og det er vanskelig å vite hvor man skal dele viktig informasjon fra bakkeplan.

Det er mye nyttig informasjon som blir delt i uoffisielle kanaler som sms og i telefonsamtaler som kunne og burde blitt delt med flere

Deltaker

Frustrerende når det mangler info og at det er forskjellige "sannheter" å forholde seg til

Deltaker

2

Komplekst hierarki og økosystemer

Transportnæringen består av mange små aktører som ofte konkurrerer med store, etablerte selskaper. Det er også mange ulike eiere involvert i vei og vedlikehold – alt fra stat til fylke, kommune og private eiere. Det komplekse hierarkiet i sektoren og kombinert med lange prosesser kan er en utfordring, spesielt for små aktører.

Det mangler en oversikt over hvem som har hvilke roller på ulike strekninger og i ulike prosjekter, slik at beslutninger kan tas fortere.

Vi er små, men de andre er veldig store.
Det gjør ting ekstra krevende.

Deltaker

Problemet er når alle jobber internt og i hver sin avdeling/foretak så blir det bare drit. Det ender opp i at ingen gjør jobben skikkelig!

Deltaker

3

Manglende helhetstenkning og brukerfokus

Mangelen på helhetstenkning går igjen på tvers av alle gruppene. I hverdagen oppleves det som unødvendig mye tid går med på småting og fiksing, fremfor å se sikre oppetid og fremkommelighet. Mange nevner også at brukernes behov ikke er prioritert høyt nok i SVV sine prosjekter. Dette gjør også man går glipp av viktige punkter å samle seg rundt i prosjektet. Flere ønsker at SVV tar et større ansvar for å se helheten i prosjekter og sikre at de ulike brukernes behov blir ivaretatt.

Det er for lite fokus på sluttbruker hos Statens vegvesen

Deltaker

Statens vegvesen må ta et helhetsansvar, de er den rette aktøren til å gjøre det

Deltaker

Andre innspill

Disse temaene ble også diskutert i gruppene →

● Uforutsigbarhet skaper trafikkfarlige situasjoner

● Mange silovise fagmiljøer i Statens vegvesen

● Dårlig innkjøpskompetanse

● Egne kolonner for vogntog

● Får ikke tid til å være proaktive som leverandør

● Gjør altomfattende anskaffelse, som utelater færre aktører

● Treg utvikling av teknologi / tildeling

● Kunde tolker kontrakt ulikt fra sted til sted

Oppgave 2

I en optimal verden

Spørsmål vi jobbet med:

Hva ville gjort jobben din enklere/mer effektiv?
Hvis alt var mulig, hva kunne du tenkt deg i hverdagen din?

I en optimal verden

Denne oppgaven kan oppsummeres i disse tre hovedpunktene for **Vegvesen trafikk-app** →

● Sømløs informasjonsflyt som skaper samme virkelighetsforståelse

Det går med mye tid og krefter på å samordne informasjon på tvers av kanaler. Ideelt sett bør man ha bedre integrasjon av data på tvers av systemer og jobbe sammen mot felles mål.

● Kombinere sensordato og lokal kunnskap

Det er et stort potensiale i bedre samordning av sensordata som også gir rom for å dele lokalkunnskap. I dag bruker man mye unødvendig tid på å innhente informasjon fra ulike kanaler for å sikre et godt beslutningsgrunnlag.

● Bedre prognoser om fremtiden

Det er vanskelig å si hva fremtiden bringer, men gode prognoser kan gjøre at den blir litt mer forutsigbar. Nye verktøy gjør at SVV kan ta mer proaktiv rolle ovenfor aktørene. Det vil gjøre både drift og planlegging lettere.

I en optimal verden

Denne oppgaven kan oppsummeres i disse tre hovedpunktene for **ITS** →

● Standardisering av løsninger og krav

Mer standardisering og felles-rapportering ville gjøre at man kan ta raskere beslutninger. Dette vil spare mye tid for både SVV og leverandører.

● Tettere samarbeid på tvers av leverandører og interne avdelinger i SVV

En større åpenhet for deling av kompetanse internt i SVV og mellom leverandører ville ført til mindre dobbeltarbeid. Flere mener det vil gi mer effektive og relevante løsninger.

● Klarere underlag fra bestiller

Flere ønsker seg en mer helhetlig tilnærming i anskaffelsesprosesser, med flere fellesarenaer for diskusjon. Mange etterspør også tydeligere fokus på resultat og verdi for sluttbruker.

I en optimal verden

Denne oppgaven kan oppsummeres i disse tre hovedpunktene for **Instrumentering** →

● Matchmaking på tvers av leverandører og SVV

For å nå ambisjonen om forutsigbare og framkommelige fjelloverganger må hele verdikjeden være omforent om målet. Dette krever nye samspillsprosesser og forum for deling.

● Teste og utvikle løsninger etter behov

For at utviklingsprosjekter skal gi mest mulig verdi for brukerne, bør behovene kartlegges grundig. Det bør stilles krav til at utvikling skal skje gjennom kontinuerlig testing og utvikling.

● Tidligere involvering av leverandører

Leverandørene ønsker å bli involvert tidligere i prosessene for å sparre rundt behov og løsninger, før man går til anskaffelse av løsninger. Dette vil også gi rom for nye samarbeid og synergi-effekter.

1

Felles datagrunnlag skaper oversikt og trygghet

For å skape bedre fremkommelighet, bedre varslings overfor bilister og økt trygghet trenger aktørene å få innsikt i rett informasjon til rett tid. Svært mange ønsker bedre måter å dele informasjon på tvers av roller og aktører. Her vil det være relevant med f.eks. både sensordata, kjentmannskunnskap fra driftenstrenprenører og tilbakemeldinger fra bilister.

Ønsker mer tilgjengelig data fra statens vegvesen

Deltaker

Plug n' play mot Statens vegvesen sine systemer. Det er drømmen.

Deltaker

2

Mindre silotenkning, mer samarbeid og sparring

I dag oppleves Statens vegvesen i stor grad som en "silofisert" organisasjon med prosesser som ikke tilrettelegger for samarbeid. Leverandører, driftsentreprenører og transportører ønsker mer samarbeid og erfaringsdeling, og at Statens vegvesen tar en fasiliteringsrolle. Dette kan skape nye samarbeid, nye prosesser og bedre forståelse for de ulike brukernes behov.

Jeg vil vite mer om tilgjengelige teknologier og løsninger, på tvers av aktører og leverandører

Deltaker

Mer kjennskap til tilgjengelig kompetanse på tvers av aktører og samarbeid for å løse problemstillinger

Deltaker

3

Anskaffelser som muliggjør utprøving og testing over tid

Morgendagens anskaffelser bør legge til rette for mer utprøving og testing underveis i prosessen. Dette kan kobles opp mot brukernes behov for å sikre at man løser utfordringene på best mulig måte. Flere etterlyser at det blir satt av mer tid og ressurser til innovasjon, også i mer tradisjonelle kontrakter.

Kontrakten bør gi incentiver til at entreprenøren må tenke kreativt

Deltaker

Mer ressurser til uttesting av ny teknologi. Sammen med åpenhet og ansvarliggjøring av leverandører blir det gull

Deltaker

Andre innspill

Disse temaene ble også diskutert i gruppene →

● Bruke mer internasjonale standarder og systemer

● Felles metoder for å distribusjon av info

● Flere og bedre friteksttavler

● Gode fora for konkret løsningsarbeid

● Geo-fencing

● Flere og bedre inspeksjoner

Oppgave 3

Veien til en optimal verden

Spørsmål vi jobbet med:

Hvilke tiltak bør gjennomføres for å komme dit du vil?
Hvilke aktører må med på reisen?

Veien til en optimal verden

Denne oppgaven kan oppsummeres i disse tre hovedpunktene for **Vegvesen trafikk-app** →

Økt fokus på behov og verdi fremfor teknologiske løsninger

Ny teknologi er som regel kun et hjelpemiddel og ikke løsning i seg selv. Det er behov for en mer "teknologi-agnostisk" tilnærming til utvikling, der behovene man treffer er det viktigste i utviklingsprosjekter

Mer fokus på trafikantene og kjentmanskunnskap

For å skape gode helhetsbilder og mer forutsigbarhet er det viktig med god data. Mange påpeker at det er mye ubrukt potensiale i kjentmanskunnskap og data knyttet til trafikanter.

Mer rom for utprøving

Mange etterspør mer åpenhet for mer utprøving og testing enn hva dagens kontrakter gir handlingsrom for.

Veien til en optimal verden

Denne oppgaven kan oppsummeres i disse tre hovedpunktene for **ITS** →

● Åpen dialog og forum for idemyldring

Komplekse systemer og mange involverte aktører krever at man legger til rette for åpne prosesser der man deler kunnskap som igjen kan bli til nye løsninger og samarbeid som kommer brukerne til gode.

● Tydeligere retning og bedre forankring fra SVV

Mange etterspør klarere forventninger fra SVV. Er man usikker på roller og retning er det vanskeligere å prioritere og samarbeide på tvers av organisasjon og leverandører.

● Mer fokus på brukerbehov

En mer målrettet innsats for å jobbe systematisk og over tid med behovsdrevet utvikling trekkes frem av mange som en av nøklene til å lykkes med videre forbedring og drift av SSV sin tjenester.

Veien til en optimal verden

Denne oppgaven kan oppsummeres i disse tre hovedpunktene for **Instrumentering** →

Kunnskapsdeling og idémyldring

På tvers av gruppene er det et sterkt ønske om flere arenaer for kunnskapsdeling og idémyldring.

Etterspør oppetid fremfor teknologiske løsninger

Flere etterspør et tydeligere fokus på hva som skal løses fremfor hvordan det løses. Det vil skape mer rom for innovasjon og gi tilbyderne større fleksibilitet i gjennomføringen.

Kontrakter som gir rom for utprøving

Kontrakter bør eksplisitt etterspørre utvikling, utprøving og testing dersom man ønsker nye løsninger.

1

Flere arenaer for kunnskapsdeling og idémyldring

Et gjennomgangstema på samlingen var behovet for flere arenaer og fora for erfaringsdeling, idémyldring og sparring. Leverandørene ønsker mer kunnskap om tilgjengelig teknologi, mulige samarbeidspartnere og innsikt i brukerbehov. Dette kan også bidra til å gjøre det enklere å skrive gode anbud for Statens vegvesen.

Utnytt kunnskap hos entreprenører og trafikanter

Deltaker

Flere arenaer for idémyldring, mikropilotering og testing av ideer

Deltaker

2

Tydeligere strategi og retning fra Statens vegvesen

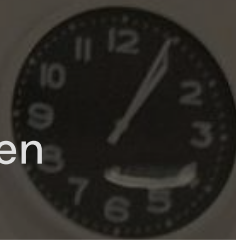
Flere etterspør en tydeligere retning for prosjekter i regi av Statens vegvesen. Dette vil gjøre det lettere for aktørene å samles rundt et felles mål og redusere usikkerhet hos leverandører. Det er også mange som etterspør mer forutsigbarhet i pilotprosjekter – hva skjer etter at piloten er avsluttet?

Synes det er unødvendig mye tidsbruk som går med på diskusjoner

Deltaker

Statens vegvesen må stake ut retningen de ønsker prosjektet skal ta

Deltaker

3

Fokus på verdi for sluttbruker og større spillerom for aktører

Mange ønsker seg at funksjonskrav blir løftet frem og at brukerbehov gjøres til en større del av anskaffelsesprosessene. Det er et ønske hos mange om å få belønning for parametre som oppetid, tilgjengelighet og forutsigbarhet for brukerne. Kanskje betyr dette at man må tenke nytt rundt hvordan man anskaffer tjenester som bidrar til fremkommelighet.

Bruk brukerne mer og del på den kunnskapen

Deltaker

Fokuser på utfordringer i stedet for løsrevne teknologileveranser

Deltaker

Andre innspill

Disse temaene ble også diskutert i gruppene →

● Høyfjellsgruppe bør etableres

● Fokus på ideal kjøretid på strekninger

● Verdivurdering over prisvurdering

● Bedre kameradekning

● Teknologi som beslutningsstøtte

● Bedre kartgrunnlag

● Værvarsling og statistikk

● Incentiver for samarbeid

● Helhetlig prosjekter med krav til modulære løsninger

Oppgave 4

Hva nå?

Spørsmål vi jobbet med:

Hva kan du gjøre når du kommer tilbake til egen organisasjon?

Hva nå?

Denne oppgaven kan oppsummeres i disse tre hovedpunktene →

● Fortsette dialogen på tvers med SVV som vert

Nye synergier kan vokse frem dersom SVV fortsetter å legge til rette for å jobbe i felleskap med ulike fagretninger representert. Her bør også trafikantene involveres.

● Kjøre nye workhsops/ designsprinter på spesifikke problemstillinger

Mange ønsker å fortsette samarbeidet gjennom nye workshops som er mer spisset mot spesifikke utfordringer.

● Formidle og finne ut av potensialet for samarbeid med andre aktører

Potensialet for samarbeid er stort på tvers av aktører, dette potensialet bør formidles videre i SVV og ut til andre aktører.

I etterkant av arbeidsverkstedet ble denne oppsummeringen presentert for deltakerne i et digitalt møte den 23.5.

Tilbakemeldinger

Det generelle inntrykket hos deltakerne var at oppsummeringen dekket det som ble diskutert i gruppene på selve arbeidsverkstedet. Noen mente at funnene fortsatt er ganske åpne, mens andre mente at informasjon såpass god at den burde løftes opp i divisjoner og ledelse i Statens vegvesen.

Ønsker om veien videre

I slutten av møtet spurte vi deltakerne om hvilke områder de kunne tenke seg å jobbe videre med. Deltakerne fikk mulighet til å legge inn innspill digitalt og stemme over innspillene de var enige med. I listen under finner hvilke temaer som ble nevnt flest ganger og som fikk flest stemmer.

- Trafikantenes behov
- Datadeling og informasjonsflyt
- Anskaffelser og standardisering

Andre temaer som deltakerne nevnte for videre arbeid i spissede arbeidsverksteder var: Standardisering, datadeling, kunnskapsdeling, testing, aktørkartlegging, informasjonsflyt

Flere ting her som må løftes høyere opp i SVV enn FFF-prosjektet

Tilbakemelding

Vi må se på hvordan dette kan kobles på kontrakt- og markedsavdeling for det er en del innspill på kontrakter og hvordan vi kan modernisere oss her

Tilbakemelding SVV

Såpass bra informasjon at dette burde løftes inn til andre prosjekter og avdelinger

Tilbakemelding

Spørsmål?

Send innspill og kommentarer på mail eller besøk våre hjemmesider.

petter.storodegaard@vegvesen.no

vegvesen.no